

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 145.

46de Møde.

Torsdagen den 11te April.

(Fortf.)

Orsted (fortsat): Der kan vel ikke påaliggende vedkommende Godsbestidere nogen retlig Forpligtelse til at erstatte de Personer, de have overladt denne Skifteforvaltning, det Tab de ville lide ved dens Ophør, thi det er ikke dem selv, der tage deres Befuldmægtigelse tilbage, men det er en Lov, der fratager dem denne Ret, i Kraft af hvilken de have overladt Skifteforvaltningen til saadanne Personer. Men i Gjærningen vil det blive nødvendigt, naar de berøves de Mænd, de have overdraget disse Forretninger, at de paa anden Maade skadesløsholde dem, da de ellers ikke ville have deres fornødne Udkomme, og det vilde vistnok være endnu haardere, naar de enkelte Mænd, som have deres Subsistents tildeels ved disse Forretninger, skulle aldeles miste dem. Paa Grevskabet Christiansbæde vil ogsaa, efter hvad der er mig bekendt og efter hvad der er oplyst under Sagen, Skolevæsenet tabe en ikke ganske ubetydelig Indtægt ved Ophævelsen af den jorddrottlige Skifteforvaltning. Alt dette skal jeg ikke erklære mig imod, siden jeg antager, at det er en Følge af Grundloven, og jeg troer ikke, at det vilde vinde Bisfald, at man udsatte Gjennemførelsen af den Bestemmelse, Grundloven i saa Henseende indeholder, i nogen Tid, for at faae disse Forhold ordnede; men det forekommer mig, at naar saaledes alle Private og alle Stiftelser maae finde sig i, at skadesløsholde de Mænd, til hvem Skifteforretningerne paa deres Godser hidtil have været overladt, er det ikke passende, at den kongelige Kasse skal være fritaget. Det forekommer mig heller ikke at være ganske consequent, naar der gives — saaledes som efter Forslaget — en Regel for Amtsforvalterne paa Frederiksborg og Hirschholm Amter, som

have Skifteforvaltning og en anden Regel for Godsinspecteurerne paa andre kongelige Godser, som i grunden have samme Forretninger, som Amtsforvalterne i hine Amter. Jeg skal derhos bemærke, at dersom man holder sig til Udkastet saaledes, som det er vedtaget af Folkethinget, saa kunne gjerne Amtsforvalterne beholde Skiftejurisdictionen bestandig; thi det skal udsættes til det kan iværksættes uden Byrde for Statskassen. Men det er slet ikke afgjort, at det, naar de nærværende Amtsforvaltere afgik, kunde udføres uden Byrde for Statskassen; thi, dersom deres Embedsindtægter ved Tabet af Skifteindtægterne vilde saaledes indskrænktes, at de ikke kunde finde behørig Subsistents derved, saa var det en naturlig Følge deraf, at de maatte have et Tillæg til deres øvrige Løn, og jeg vilde sandelig finde det lidet ønskeligt, om man skulde bruge den samme Fremgangsmaade, som man, jeg troer det var i 1840, brugte med Hensyn til Københavns Amt ved de Skifteforretninger, der gik over fra Amtsforvaltere til Retsbetjentene, nemlig at Amtsforvalterne skulde have en aarlig Afgift af dem. Jeg troer, at en saadan Statskyldighed af et Embede til et andet Embede er i sig selv imod Principet, og jeg troer ogsaa, at det vil finde Banskkelighed i Tiden at vedligeholde det; navnlig er det jo meget sandsynligt, at, naar de ommeldte Skifteforretninger skulle gaae over til de vedkommende kongelige Birkedommere, f. Ex. paa Frederiksborg Amt, saa vil der kunne behøves een Justitsembedsmand mere; thi det er en Jurisdiction, hvor Forretningerne allerede ere betydelige, og den Frederiksborgske Amtstues Skiftejurisdictionforretninger ere ogsaa meget betydelige, som jeg har havt Leilighed til at overbevise mig om ved at revidere Skifteforretningerne der; ligesom ogsaa Indtægterne der — naturligviis dog Bruttoindtægterne —, saavidt jeg husker, ere opførte i Finantsloven med over 1300 Rbd., hvilket forudsætter, at